

BEYOND Journal of Medicine

VAKEEDSCHRIEF COMPLEMENTAIRE GENEESWIJZEN (CAM)

MIGRAINE - ARTROSE - ELECTROSMOG

TRIGGERPUNTMASSAGE - PARFUM - GORDELROOS

5

2013
jaargang 18

NATUURLIJKE GEURSTOFFEN

Claudia De Vos

NICOLAS DE BARRY

GEURAMBASSADEUR ONTMOET GEURDIPLOMAAT

Een tijdje terug zou ik een ontmoeting hebben met de Franse meesterparfumeur Nicolas de Barry op Bali. Hij was daar om een masterclass parfum maken te geven en ik zou daar met hem, als collega in geuren, een filosofisch gesprek hebben over de wereld van natuurlijke geuren en zijn passie voor het vak. Het verliep anders. Bewuste dag was ik ziek en Nicolas moest verder reizen.

De gedachte aan dit mogelijk intrigerende gesprek liet me echter niet los en iets in me vertelde dat het er nog wel van zou komen. Dat klopte, want een jaar na dato werden mijn man (fotograaf Frank van Sijmen) en ik uitgenodigd voor een geurig samenzijn op het landgoed en kasteel van Nicolas de Barry, in Frankrijk.

Het begint al te schemeren als we aankomen op het landgoed. We maken kennis met een vriendelijke zachttaardige man die ons hartelijk ontvangt en laat meegenieten van de producten uit zijn moestuin. De vers geplukte tomaten in de salade geuren heerlijk samen met de fijn gesneden basilicum. De risotto met paddenstoelen uit eigen bos laat zich smaken, net als trifle van vruchten uit de boomgaard. Als we na de maaltijd aanschouwen rond het haardvuur met een glaasje grappa, heb ik dan eindelijk dat gesprek waar ik zo naar uitkeek. Nicolas de Barry vertelt met passie over zijn werk als parfumeur. Nicolas is een ander soort parfumeur dan de meeste 'neuzen'. Hij heeft om te beginnen een geheel ander soort achtergrond, die van sociologie en politiek. Voor zijn parfumeurscarrière vlucht nam hij diplomaat. Echter na zijn ontmoetingen met verschillende meesterparfumeurs werd hij gegrepen door het vak en leerde volgens de oude tradities het vak: van een meester.

In Brazilië, waar hij voor het eerst werkte, begonnen zijn geuren de neuzen van de rijkere Brazilianen te bekoren en maakte hij parfums voor de high society. Nadat hij in Frankrijk kasteel Frilleuse had betrokken werd dit zijn uitvalsbasis voor het maken van zijn parfums.

het schrijven van vele boeken over dit onderwerp en het geven van masterclasses. De high society weet hem nog steeds te vinden. Nicolas mag als vaste klant onder andere de Franse Gravin van Parijs rekenen voor wie hij een uniek en persoonlijk parfum heeft gecreëerd. Nicolas gebruikt vrijwel alleen natuurlijke geurstoffen voor zijn parfums en absolues.

Natuurlijke geurstoffen zijn geëxtraheerd uit delen van planten, bloemen en bomen. Deze geurstoffen kunnen wel bewerkt zijn, om een geur bijvoorbeeld 'stabiel' te maken. Dit heeft geen invloed op de benaming 'natuurlijk', het is tenslotte nog steeds een geurstof van natuurlijke oorsprong. Heel soms gebruikt hij synthetische bestanddelen. Dat heeft te maken met zijn productlijn waarin hij historische parfums creëert. Het is soms lastig een authentieke geur na te maken. In zijn historisch parfum 'la reine Margot' vinden we bijvoorbeeld de geur van jasmijn. Echter in de 16^e eeuw rook jasmijn anders dan de hedendaagse jasmijn. De geur was anders omdat de extractie van de jasmijn anders verliep. Vroeger werd jasmijn(absolute) verkregen door effleurage. Effleurage is een techniek waarbij geur wordt opgezogen door varkensvet. Bloem voor bloem werd in het vet geplaatst en weer verwijderd. Dit proces herhaalde zich drie tot viermaal. Dan, als het vet verzadigd was van geur, werd het geëxtraheerd. Het is een arbeidsintensief en daarom kostbaar proces.

WAT VERSTAAT MEN IN DE PARFUMBRANCHE ONDER NATUURLIJKE PARFUMS?

Als er op het label 'natuurlijk parfum' staat, is dit dan werkelijk zo? Een parfum bestaat voor 10 tot 20 procent uit geurstoffen. De overige 80 tot 90% is alcohol. Wanneer 90% van de alcohol van biologische afkomst is, mag het product biologisch heten en mag er 'natuurlijk parfum' op het label staan. Dat betekent dat de geuren gebruikt voor de parfum toch synthetisch kunnen zijn. Wat ons betreft: niet zo natuurlijk dus...

Nu wordt deze extractiemethode, vanwege de hoge kosten, bijna niet meer gedaan. Er wordt veelal gewerkt met oplosmiddelen zoals hexaan.

De extractiemethode is dus de reden dat de geur toen een andere geurbeleving gaf. Als geuromschrijving kun je melden dat men in de 16^e eeuw meer 'bloem' rook, de geur zachter en 'dierlijker' was. Vandaag de dag is de geur veel sterker en geconcentreerder.

Om tegenwoordig de historische geur na te bootsen wordt deze 'oude' jasmijngeur nagemaakt met gebruik van 'nature print'. Door meting met een gaschromatograaf kan de oude geur-samenstelling synthetisch worden nagemaakt. Door de keuze van synthetisch in dit geval, is de parfum betaalbaar voor de gewone man en blijft het historische karakter bewaard. Er zijn natuurlijk uitzonderingen. Er zijn kringen voor wie dit niet uitmaakt: wie betaalt kan alles op maat krijgen; ook de originele manier van jasmijn effleuren.

Kostbare en zeldzame ingrediënten vinden we vaker terug in de parfums van Nicolas. Zo is agarwood een geliefd ingrediënt van Nicolas. Het is een van de kostbaarste ingrediënten in de parfumerie-industrie. Het staat bekend als zeer afrodiserend, een gewilde reden om het aan parfum toe te voegen. Om zuivere agarwood te verkrijgen is het belangrijk de kwaliteitverschillen te onderscheiden. Dit is een vertrouwensband tussen leverancier en parfumeur. Nicolas kent al zijn leveranciers en heeft voor Agarwood zijn eigen leverancier in Thailand, welke hij regelmatig bezoekt.

Het kostbare en zeldzame agarwood is een destillaat afkomstig van de aquilaria-boom. Soms wordt de boom aangetast door een parasiet waardoor deze na verloop van een aantal jaren een soort 'traanvocht' (Aur) ontwikkelt als defensiemechanisme tegen de parasiet. Alleen deze aangetaste delen van de boom zijn geschikt om te gebruiken voor de geurole. Het hout heet naast agarwood ook wel

Het duurt 30 jaar om een meester in de KODO-ceremonie te worden. De kodo ceremonie bestaat uit een soort oplossen van geur rooders.

Er is hierbij, net als bij de theeceremonie, een strikte volgorde van handelingen vereist, waaronder het schikken van de kooltjes, het toedekken van de as, het maken van een patroon in de as en het plaatsen van het te branden heilig hout.

'aloeswood' of 'jinko'. De geur staat ook wel bekend als Duid. Omdat de boom inmiddels zo gewild is en men niet aan de buitenkant kan zien of het hout daadwerkelijk is 'aangetast' is er een wldkap ontstaan. Daarom staat de aquilaria boom nu op de lijst van beschermde boomsoorten. Gelukkig heeft men inmiddels methoden ontdekt om de agarwood te kweken, iets wat vroeger onmogelijk was.

Vooral de Japanners zijn dol op agarwood. Dit, omdat er een heilig ritueel aan het branden van agarwood is verbonden; de KODO ceremonie. Hierin staat het herkennen van de verschillende soorten heilig hout, de diverse soorten agarwood, centraal. Elke geur heeft zijn eigen geurclassificatie. In het Midden-Oosten zien we agarwood in combinatie van sommige affars: een parfum op basis van sandelhout waarin een andere olie is gedestilleerd: zoals agarwood en roos. Nicolas heeft ook cliënten uit deze omgeving en heeft voor hun voorkeur speciale parfums ontwikkeld.

De roos is een ander favoriet ingrediënt in zijn parfums, waaronder de 'rose de crimsa', een Oekraïense roos. Elk type roos heeft een andere geurkracht. Deze kiest hij intuïtief. Daarna stelt hij zich de vraag: wat is de achtergrond van deze roos, is ze biologisch en waar komt ze vandaan? Als alle antwoorden opgeteld zijn kiest Nicolas definitief voor een geurtype.

Geuren die Nicolas niet zo snel zal toepassen, wegens het gewone of soms overhaarsende karakter zijn pepermint, lavendel, roosmarijn en tijm. Van alle 500 soorten die Nicolas in zijn laboratorium heeft zijn er toch altijd weer een top 50 die steeds terugkeren in zijn parfums. Het is aan de neuzen van

vandaag om de vraag naar natuurlijke geuren te stimuleren en te zorgen dat er meer informatie hierover wordt verspreid. Nicolas is het met mij eens als het gaat om het idee dergelijke leerlijzen in het educatieve programma van scholen in te passen. Door kinderen te interesseren en zelf er mee te laten werken ontstaat immers het bewustzijn hiervoor van de toekomst...

Educatief Groen project Zes zintuigen: Kinderboek De geurtuin. Het kennismaken met de reuk en natuurlijke geuren door middel van een aantal geurverhalen en bijbehorende activiteiten. Educatief lesmateriaal in de vorm van een

boekje met een vijftal korte verhaaltjes waarbij de plant en hun werking centraal staat. Na elk verhaal kan er een bijbehorende opdracht worden uitgevoerd. Deze activiteit kan worden uitgevoerd door iedereen met een affiniteit met kinderen en natuur.

Voor meer informatie: geurambassadeur, www.zes-zintuigen.nl
 Fotografie: Frank van Blomen, www.fotografy.nl
 Met dank aan Nicolas de Bary, Chateau Frileuse www.nicolasde-bary.com

